

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXV, NO. 205.

TREČIADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 30, 1944.

KAINA TRYS ĆENTAL.

KASDIENA—

Jiems Nesmagu Ne Jam Kalbėti Jau Tik Ginas Neišdegė

Pagrindinis dėsnis atsinešimo link Vokietijos po karo yra neiešti jai daugiau karų kelti. Šiuo klausimu jau susitarė Britanija, Sovietai ir Amerika, rašo W. H. Stoneman iš Londono. O kaip tai bus vykdoma, jis sako, vyriausia priklauso nuo Sovietų, nes jos armija vaidina vyriausią rolę vokiečių sumusime ir taigi vaidins vyriausią rolę Rytinėje Europoje po karo. Tai nesmagu tiems, kurie laukia Sovietų nusilpnėjimo.

Dr. Louis Bozin ir Thomas Costino, virššinkai Rumunų Demokratinės Sąjungos Amerikoje, pareiškė, jog Rumunijos pasidavimas, priėmimas taikos sąlygų, reiškia Rumunijos atgimimą. Rumunija stoja į tarpą demokratinę tautą, sako jie.

Bile dieną Bulgarija gali pakelti karą naciams. Jos valdžios atstovai veda derybas su Aliantų diplomatais. Jos pasidavimo sąlygas jau nustatytos. Tai bus kiršta galutinis smūgis naciams Balkanuose.

Sovietų sąlygas Rumunijai užgėrė ir Londone ir Washingtone, bet "Naujienu" redaktoriui tai yra kokia "misterija". Girdi, Rumunijos ministrijai yra tokių, kurie gavę nacių medalius, tai kaip Sovietai gali juos užgėrti?

Tai yra pigi demagogija ir bandymas pakurstyti prieš Sovietų Sąjungą.

Sovietai jau pasiūlė Rumunijai tik karo paliaubų sąlygas, o kokias naujas Rumunijos valdžia bus, tai pačios Rumunijos reikalaus.

Churchill Apie Italijos Rolę

Čia reikia pasakyti ir štai ką: P. Griginis dirba netik su tais, kurie Smetonos fašistinio režimo medalius turi, bet ir su likučiais to režimo. Dar daugiau, jie bendradarbiauja su Hitlerio apmokamo agentu Pramu Ancevicium, netgi savo specialiu korespondentu jį skelbė.

Nu, ir jis dar drysta abejoti ar Jungtinės Tautos gali taikytis su Rumunija, kurios valdžioj matosi buvusių naciams prielankių.

Mirė Dr. Kurt Singer

NEW YORK, Rugs. 29.—Antinacių laikraštis "Aufbau" gavo pranešimą, kad koncentracijos stovykloj Terezin (Čekoslovakijoje) mirė garsus žydų veikėjas Dr. Kurt Singer. Jį užkankino.

Mat jau atsizdegė Amerikos ir kitų svieto dalių užkariavimo.

Berlyno radijas irgi liovėsi girtis apie užkariavimą. Dabar tik verkia ir verkia, kad visi vokiečiai turi laikytis "iki paskutinio lašo kraujo," nes gresia jiems pavojus. Aną dieną netgi patarė "laikytis kaip rusai," nes kitaip bus visiems bėda.

Mr. Dewey planas siunčiant savo pasiūlymus į Washing-

Jankiai Turi Thierry Ir Soissons

DUNOJAUS DELTA SOVIETŲ KONTROLĖJ

Raudon. Armija Paėmė Uostą Konstanta Lenkijoj Paėmė Ostrow-Mazowiecki

VOKIEČIAI BĖGA IS VARSAVOS PRIEMIESCIO

LONDONAS, rugs. 29.—Lenkų daviniai sako, jog vokiečiai bėga iš Pragos, Varšavos priemiesčio, kuris yra rytų pusėj upės Visla. Jie persikėlia į Varšavą.

MASKVA, Rugs. 29.—Raudonoji Armija įėjo Transylvanijoje ir pažėgė 15 mylių jos gilumon. Transylvanijoj užimta bazė Bretseu. (Transylvaniją Vokietija 1940 metais padovanojo Vengrijai.)

Centralinėj Rumunijoj raudonarmiečių kolonos nesulaukimo žygiuolia link Ploesti ir Bucharešto. Ploesti kryptimi paimta Buzau.

Visa Dunojaus upės delta jau Sovietų kontrolėj. Dunojaus žiotyse Sovietų jėgoms klievo didelis laimikis—didoka priešio flotilija.

Stambios Sovietų pajėgos, persikėlusios per platįj Dunojų, paėmė Juodmarių uostą Konstantą.

Raudonosios Armijos vryai jau mato Ploesti žibalo įmones. Vokiečiai atkaliausia priešinaisiose tise vietose, kur raudonarmiečiams arčiausia Ploesti žibalu.

Rumunijos fronte nuo ofensy-

vo pradžios paimta 275,000 belaisvių.

Maskvoje manoma, kad Sovietų jėgos pasiekė Rumunijos sostinę rytoj.

Į šiaurę nuo Augustavo, Mozūrų ežerų kryptimi, Raud. Armija paėmė 50 miestelių ir kaimų.

Antroji baltarusių armija paėmė Ostrow-Mazowiecki. Jai tik 9 mylios iki upės Narew, kurią perėjus Varšava bus apsupta iš šiaurės.

Krug Eis Nelsono Takais

WASHINGTON, Rugs. 28.—J. A. Krug, einąs pareigas pirmininko Karo Produkcijos Taryboj (WPB), užikrino senato komiteto narius, tyrinėjančius karo problemas, kad jis eisįs Donald Nelsono pramintais takais ir vykdysiasį jo planus. Jis mano, kad reikia gaminti daugiau prekių civiliam gyvenimui, jei tik tam yra materioalo ir žmonių.

170 fabrikantų kreipėsi į WPB, kad leistų gaminti prekes civiliams. Išrodo, kad jie gaus leidimą.

Orlaiviai Pliekia Nacius Plaukiančius per Seiną

LONDONAS, rugs. 29.—Anglų "uodai" bomberiai smarkiai atakavo vokiečius, besikeliančius per Seinę upę. Taipgi bombarduota gelžkeliai ir kitos komunikacijos priemonės.

Anglų bomberių pulkai taipgi puolė Eseną, Kruppo amunicijos įmones, Vokietijoj.

Bombarduota ir Rouen, Francūzijoj, iš kurio naciai nešdinasi.

PRIEŠ SAN DOMINGO DIKTATŪRĄ

HAVANA, Rugs. 28.—Dr. Jimmer Grullon ir dar du iš tremti San Domingo demokratai vadai atsiskaukė į tos šalies žmones nukersti Trujillo diktatūrą. Diktatūra neša tai šaliai pragaūšį.

25 Generolai Mažiau

LONDONAS, Rugs. 28.—Nuo invazijos pradžios Francūzijoj fronte užmušta, sužeista ar dingę be žinios 25 nacių generolai.

STOCKHOLM.—Švedijos metalo darbininkų ūmija atsiskaukė į valdžią, ragindama ją oficialiai pareikšti, kad švedijai neįsileis asmenų kaltų už įkarą.

Francūzai Stiprins Savo Armiją

PARYŽIUS, Rugs. 29.—Iškilmingame atstovų susirinkime Paryžiu oficialiai bus deklaruota atsteigimas Ketvirtosios Respublikos. Prie tradicinio obalio Laisvė, Lygybė, Brolybė bus pridėta žodžiai—"Arba Mirtis".

Gen. Joseph Pierre Koenig, Paryžiaus militarinis gubernatorius, pranešė, kad esamoji francūzų armija bus sustiprinta naujomis divizijomis.

Naujos divizijos susidės iš liuosorių. Jų bus daug. Francūzai pasiūly daly savo armijos Azijon kariuoti prieš Japonus.

Try Mylios nuo Gotų Linijos

ROMA, Rugs. 29.—Aliantų armija rytiniame šone jau tik trys mylios nuo vadgamos Gotų linijos. Ši linija nusėta plieno ir konkrtyto fortifikacijomis.

Adriatiką pajūry lenkų daliniai užėmė Fano.

Alžyro radijas praneša, kad šio ofensyvo metu Italijos fronte suimta 47,000 belaisvių.

Belaisviai Nebus Pileičiais

WASHINGTON, Rugs. 29.—Karo sekretorius Stimson griežtai nuginčijo gandus, hki italai karo belaisviai galėsių būti šios šalies pileičiais. Valdžia nėra davusi jokių pažadų tuo reikalu.

Karo sekretorius taip-pat pareiškė, kad italai belaisviai neturi jokių išimting privilegijų.

Truksta Darbininkų

WASHINGTON, Rugs. 28.—Office of War Information skelbia, kad trylikoje karinių industrijų truksta darbininkų. Dėl darbininkų trūkumo nukentčia nustatyta programa.

Trūksta apie pusės milijono darbininkų.

Darbo jėgos komisionierius Paul McNutt pažadėjo rimiti tuo susirūpinti.

NACIŲ KARIUOMENĖS APLEIDŽIA BULGARIJĄ

BULGARIJA SKELBŠ VOKIETIJAI KARĄ?

LONDONAS, Rugs. 29.—Iš Maskvos ir Istanbulio praneša, kad vokiečių armija kraustosi iš Bulgarijos. Maskvos radijas praneša, kad už kelių dienų Bulgarijoj nebelsis nei vieno vokiečio kario, išėmus tuos, kurie atbėgė iš Rumunijos. Tuo inturnuoja.

ANKARA, Rugs. 29.—Uš ambasadorius Steinhart tarėsi su britų ambasadorium Knathbull-Haggssen dėl taikos sąlygų, kurios bus padiktuotos Bulgarijai. Nieko tikro nežinoma, vėn suimta 120.

Arėstuoja Nacių Batlaizius

PARYŽIUS, Rugs. 29.—Suairetuota visa eilė francūzų, kurie bendradarbiau su naciais okupacijos metu.

Tarpe suareštuoty ja žinomas artistas ir komedijų rašytojas Sacha Guitry, Nacionalio Knugyno direktorius Bernard Fey, "Matin" redaktorius Stelphane Lauzanne, buvęs policijos prefektas Bussiere, miesto tarybos prezidentas Taitinger, Dr. Alex Carrel ir tuli kiti.

Už savo išdavikiškūs darbus jie turės atsakyti respublikos teismė.

Japonijai Truksta Lėktuvų

NEW YORK, Rugs. 29.—Tokio radijas išpėja japonus kuo daugiau kreipti domės į sustiprinimą lėktuvų gamybos, nes "karas vis labiau ir labiau artėja prie gintinės." Japonams būtina reiklia sustiprinti savo orines pajėgas.

Sekancij savaitės susirinko Japonijos seimas. Premieras Kuniakiti Kairo patieks planus kaip papilditi lėktuvų ir amunicijos gamybą.

Burmos Fronte

KANDY, Ceylon.—Britų armija užvaldė miestelį Pinbow, ant gelkelio linijos Mogaung-Mandalaj.

Povaliai artinamas prie svarbaus strateginio ir industrinio centro Mandalaj.

Japonų garnizonas Pinbow sunaikintas.

Kabaw slėny apsupla nemažos japonų pajėgos.

ROMA.—Kommunistas Rosario Bentivegna paleistas iš kalėjimo, kur jis išbuvo 25 dienas. Jis buvo nuteistas kalėjimui 18-kai mėnesių už nužudymą fašisto.

SAN FRANCISCO.—Kompeticija tarp orinio transporto kompanijų yra tiek aštri, kad Pan-American World Airways nustalė kelionės kainą iš San Francisco iki Hawaii \$96.00.

VOKIEČIUS GRŪDA LINK FATERLANDO

Toli už Upės Marne. Užimta Cuvergnon. Britai prie pat Rouen. 60 Mylių nuo Belgijos

Amerikos Štabas, Francūzijoj, rugs. 29.—Amerikos kariuomenė užėmė Charlons-sur-Marne ir Vitry-le-Francois ir perėjo upę Marne tarp tų miestų.

LONDONAS, Rugs. 29.—Amerikos Armija užėmė Chateau-Thierry, kur 1918 metais dabartinij kariūny tėvai sulaukė vokiečių plūdimą link Paryžiaus.

Taip-pat užimtas Soissons. VYR. AL. STABAS, Rugs. 29. Jankių Armija toli už Paryžiaus ir daugely vietų toli už Marne

Tešia Penkių Dienų Atakas Prieš Japonus

Pietvakarinis Pacifikas, rugs. 29.—Amerikos bombanešiai atakavo Cebu, kur japonai pakampė savo laivų kelius, slėpdamiesi nuo Amerikos aviacijos atakų.

Jau penkios dienos kaip mūsų bombanešiai atakuoja Japonijos laivus tose srityse.

Jau 11 japonų laivų sunaikinta ar sužalota.

Per visą rugpiučio mėnesį 101 Japonijos laivų nuskandinta, o kiti 46 sužaloti.

Leista Informacijų Gauti Apie Dumbarton Konferenciją

WASHINGTON, D. C., rugs. 29.—Dumbarton Oaks vartai atidaryti ir duoda užtenkamai laiko laikraščių atstovams gauti reikiamą apie ten einamą konferenciją informacijų.

Konferencijoj Britanija, Sovietų Sąjunga ir Amerika svarstė kaip taika palaikyti ir kaip saugomas mažoms tautoms užtikrinti po karui.

Kalbama apie atsinešimą link Vokietijos, ypač kaip neiešti jai daugiau karų kelti.

SUSITARĖ SU INDIJA

WASHINGTON.—Jungtinių Valstijų atstovai susitarė su Indijos atstovais problemomis civilinės aviacijos pokariniam periode. Taip-pat prieta išvados, kad tuo reikalu reikia susaukti tarptautinę konferenciją.

LĖKTUVAS SUDUŽO, ŽUVU 26 ASMENYS

LONDONAS, Rugs. 29.—Paštinis Amerikos lėktuvas sudužo, užkliuvęs už pastato, miestelyje Prestwick, Škotijoje. Žuvo 26 asmenys.

Skaitykite Gambiaus Lietuvos Rašytojų Straipsnius "Vilnyje"

Užimant Chateau-Thierry pasiekta Aisne upė. Aisne upė yra sekanti "logiška" vokiečių apsigimimo linija, bet vokiečiai ginasi labai stipniai.

11 mylių į šiaurę nuo Marne paimta Cuvergnon. Vokiečiai išvyti iš garsijų Belleau miškų, kur amerikony armija atsizėmė 1918 metais.

Toliau į rytus generolo Pattono armija užėmė Arcis-sur-Aube, 15 mylių į šiaurės rytus nuo Troyes.

(Berlyno radijas sako, kad amerikoni įsiveržė į Challons-sur-Marne, 60 mylių nuo Belgijos rubežius.)

Į vakarus nuo Paryžiaus, pakelįjį į Rouen, britai ir kanadiečiai užėmė naujas pozicijas prie Montor-Gassai-Court, Vernon, Loviers ir Elbeuf.

Šiame fronte vokiečiai smarkiai grumiasi. Manoma, kad jie koncentruosis prie upės Somme, kad sulaukias Aliantus nuo įsiveržimo pajūrio srutin, iš kur jie siunčia robotus Anglijon.

Į vakarus nuo Rouen naciai laikosi stipriai.

(Pranešimas, kad gen. Patton užėmė Rheims, nepasitvirtino.)

ROMA, Rugs. 29.—Pietinėj Francūzijoj seplintoji armija daro gero progreso. Į vakarus nuo upės Rhone išvaduota Uzė ir Nimes. Nimes yra didelis miestas, turįs 93,000 gyventojų.

Francūzų armija užėmė daugiau vietų į šiaurę nuo Avignon.

Viduržemio Rivieros srity užimta Cagnes ir Venice. Laukiama užimant Nice.

MARSEILLE, Rugs. 29.—Šiandien įvyko milžiniška demonstracija Marseille išlaisvinimo proga.

"Izviestija" Apie Mannerheimo Režimą

MASKVA, Rugs. 29.—Sovietų valdžios organas "Izviestija", rašo, kad Suomijos ateitis tuomet tinkamai išsispres, kuomet bus nusikratyta Mannerheimo režimo. Nors švedų spaudoj buvo daug rašyta apie taikos galimybes, bet tam nėra pagrindo. Tas faktas, kad Mannerheimas priėmė Hitlerio ordoną ir jo įsakymas armijai tęsti karą—viską pasako. Suomij valdančioji klika veda šalį prie katastrofos.

Grekų Kariai Italijoj

ROMA.—Italijos frontan atvyko grekų armijos daliniai, šiomis dienomis juos apšankė Grekijos valdžios premieras.

Antras puslapis.

VILNIS

(THE SURGE) LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday and on every Thursday with the regular editorials... Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00...

Advertising rates on application 3118 South Halsted Street, Chicago 6, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1936, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kam Tos Klastos?

Bežalūs daviniai apie Dumbartono konferenciją saką, jog Amerikos, Britanijos ir Sovietų atstovai gražiai suteikia ir laukiama vieningo plano taikos ir saugumo užtikrinimui po karą.

Hearsto geltonlapiai tačiau deda štai kokį tos konferencijos apibūdinimą: "Ji vyksta Maskvos ir Teherano konferencijų pavyzdžiu, kur irgi buvo pataikauta Rusijai. Tai nėra pasitarimai "Keturi didžiūni, bet vieno didžiūnio, kur Rusija pasakoja Amerikai ir Britanijai apie tai ką jos gali kalbėti, o kitiems visiškai uždraudžia kalbėti."

Hearsto laikraščiai lieja krodokidilių asarų neva dėl Lenkijos ir Pabaltijos kraštų likimo. Girdi, apie tas šalis nebus kalbama, nes Sovietai taip padiktavo. Kodėl Hearsto geltonlapiai taip rašo apie tą konferenciją? "Jis tuo nori diskriminuoti nevien Dumbartono konferenciją, bet ir prezidentą Roosevelta ir jo administraciją, kad tuo būdu atitraukus balsų nuo demokratų republikonams.

Teikia taipgi atminti, kad Hearstas višomet atkavdo belie pasitarimus ir sutartis prieš nacius, prieš Hitlerį. Lietuvių laikraštis "Draugas," kunigų leidžiamas ir kontroliuojamas, irgi meluoja apie Dumbartono konferenciją. Tas laikraštis sako: "Nors Sovietų Rusijos spoksmanai tuo tarpu yra priešingi tai idejai, kad tarpininkai organizacija būtų sudaryta demokratinio būdu, bet reikia manyti, jų prieštaravimas bus nugaletas. Iš ligišiolių Maskvos vienokių ir kitokių pareiškimų yra gana aišku, kad rusai nenori įleisti mažesnių tautų ir tarpautinę taikos organizaciją."

Maska tokių pareiškimų nedarė apie Dumbartono konferenciją. Faktiniai Maska jokių pareiškimų nedarė išskyrus jos atstovo įžanginę kalbą konferencijoje, o ta kalba, kaip visi laikraščiai atstovai rašė, buvo panaši į p. Hullo, mūsų Valstybės Sekretoriaus, kalbą: joje netgi atkartotinai pabrėžta p. Hullo patiekti pamatiniai dėsniai. Taigi, "Draugo" redakcija pati išgalvojo Sovietų "nedemokratišką" poziciją ir ją atakuoja. Tai yra biauri klasta. Verta pastebėti, kad abeji melgiai priešingai kiti kitiame kalba. Hearsto laikraščiai norėdami pažeminti Roosevelta ir jo administraciją meluoja, kad Britanija ir Amerika pasivadą Sovietams. Lietuvių kunigų laikraštis, norėdamas pažeminti Sovietų Sąjungą, meluoja, kad ji eina prieš demokratine procedūrą, bet ji bus suvaldyta Britanijos ir Amerikos. Kodėl Sovietų Sąjungą turėtų būti priešinga mažesnių tautų įsileidimui tarpautinė organizacijai? Visi sako, kad dauguma Europos mažų šalių valdžių bus prielankios Sovietams. O jei taip, tai juo daugiau tokių tautų bus toji organizacija, tuo geriau Sovietams.

Sovietai niekada ir niekur nepasakė nei žodžio prieš mažų tautų įsileidimą. "Draugo" redakcija pati tą melą sugalvojo ir primeta Sovietams. Verta pacituoti dar vieną tos konferencijos apibūdinimą. Paul Mallon, Wash-

ingtono kolumnistas, Hearsto laikraščiam dirbęs ir neprielankus Sovietų Sąjungai, štai ką sako: "Militarinę pasaulio galybę pasilikis, po karui, vyriausia, Rusijos ir Jungtinių Valstijų, o ne mažų tautų ir net ne Britanijos ir Kinijos. "Jokia taika to nepakeis. "Taip pat Rusija ir Jungtinės Valstijos turės didžiulią politinę galią visame sviete. Tai yra faktai geografijos, industrijos, žalių medžiagų ir žmonių. Tas irgi negalima pakeisti taikos sutartimis."

Mallon, kaip matote, konferenciją matė esant Amerikos ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimo didinimui, ko negalėsių permainyti jokios kitos konferencijos, nes, jo manymu, fiziniai tas negalima. Hearsto kolumnistas taigi persto melgalius ir savo boso laikraščius ir lietuvių kunigų organą. Mr. Mallon yra objektingesnis. Jis žūri ir pokarinį gyvenimą kaip neišvengiamai Amerikos ir Sovietų Sąjungos sutiprėjimą ir jų kooperavimą. Suprantama, jis perdeda sakymadas, kad Britanija ir Kinija nevaidins svarbios rolių. Bet akvaizdoj to ką rašo p. Mallon, "Draugo" melai yra netik nedoras to laikraščio skaitytojų apgauliojimas, bet sykiu yra ir palkystė, nes konferencijos eiga ir jos sutartys visgi bus kada nors viešai paskelbtos ir žmonės matys kokia buvo kurios šalies pozicija. Tie melai taipgi rodo to laikraščio redakcijos desperatingą pastangą sugraibyti ką nors smerkimui ir niekinimui Sovietų Sąjungos. O neturint nieko pamatingo, jo redakcija pati sugalvoja melus ir pati bando pirminti tai esant Sovietų pozicija, paskui pati tai smerkia.

Tas Neišdėgė Kada Thomas Dewey siuntė į Washingtoną p. Dulles siūlyti savo propoziciją dėl taikos ir saugumo po karui, norėta padrauditi ir kenkti Roosevelto ir Hullo planui, bet tas republikonų planas neišėjo kaip jie norėjo. Kaip tik priešingai, tatau šovė į juos atgal. Wendell Willkie, buvęs republikonų prezidentinis kandidatas, gerai išvanojo p. Dulles ir jo misiją. Reikia sakyti, kad p. Willkie vėlei pasirodė, kad jis šalies reikalus stato aukščiau viso kito. Žinomas Washingtono kolumnistas Drew Pearson gi iškėlia aiškėn, kad Dulles kelį metai atgal tvirtino, kad nei Vokietija, nei Italija, nei Japonija nenori karui su Amerika, kad Amerikai pavojus ešas išgalvotas. Pearson pacitavo Dulleso kalbą 1939 metais, kada Vokietija jau buvo pasigrubovė Cekoslovakijai. Dar daugiau, Pearson kaltina Dulles, kad jis atvažiavo iš Albany, N. Y., į Washington, D. C., savo automobilium ir degino gasoling, kuomet gasolinas labai reikalingas, ir kuomet jįsai galėjo traukiniu atvažiuoti taipjau gerai, kaip ir automobilium. Dabar netik pats p. Dulles, bet ir republikonų partijos galva Herbert Brownell teisinasi, bando atremti tuos kaltinimus, bet Pearson nenusileidžia. Jei p. Dewey ir jo paslas p. Dulles norėjo pasinaudoti savo siūlymu dėl būsimos tarpautinės organizacijos po karui, jie turėjo artsgau. Jų šūvis netik neišdėgė, bet jis šovė atgal. Už tai reikia duoti kreditą p. Willkie ir p. Pearson. Vietoj atakuoti Administraciją už jos planus taikos palaikymui, saugumui po karui, ir vietoj pasinaudoti savo siūlymu, jie turi teisintis, aiškintis ir gintis, kuomet jie taikė pulti Administracijos pozicijas. Tai nemenas smūgis republikonų politikai, ypač dėlto, kad rinkimai artii. Vieton savo įtaką tuo žygiu padidinti, ji bene bus gerokai sumažinta. Tai yra geras dalykas.

APŽVALGA

GERAS PARAGINIMAS

Dienraštis "Laisvė," viename savo editoriale, sako:

Amerikos lietuviuose kaltau (ypačiai Čikagoje) yra išilstruoti visokiais pasvidinimais klubų, pav. Joniškičių Klubas, Suvalkiečių Klubas, ir kt. Tai vis klubai, kuriuos sudaro iš tam tikrų vietų, atvykę žmonės, pavadinę klubus tu apylinkių arba miestelių vardais.

Dabar, kai iškūlo opus Lietuvoje šelpimo klausimas, ar ne būtu gerai, jei tie klubai pradėtų savystvoti rinkti pagalbą (rūbus ir kitus daiktus) tu apylinkių žmonėms, iš kur šie klubai nariai paina? Sa gylsim, Joniškičių klubas galytų pasidubuoti, surinkti daug rūbų ir juos pasiųsti Lietuvon, parodant, kad visi tie rūbai ir kitokti daiktai būtų perdotti Joniškių miestelio ir apylinkės žmonėms; labiausiai pagalbos reikalingiems? Tai patį klubi padaryti ir kiti panašūs klubai. O kur tokių klubų nėra, galėtų susiorganizuoti.

Tai būtų gražus darbas, naudingas darbas, dėl kurio Lietuvoje žmonės būtų dėkingi amerikiečiams. Šitie klubai turėtų užmegsti ryšius su Lietuvių Pagalbos Teikimo Komitetu ir per jį privalytų pravesti svarbų šelpimo darbą. Jau tik dalis Lietuvos liko nacių okupacijai. Daugiau dvejų trečdalių jau išlaisvinta. Ištikro, minėtiems klubams reiktu subursti teikimui savo broliams ir seserims pagalbos. Uteniškių klubas, teko girdėti, jau daro žygius. Tikimės, kad ir kiti tai darys. Klubiui gali teikti pagalbą savo apylinkės žmonės. Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas rūpinasi Lietuvos žmonių šelpimu. Russian War Relief komitetas duoda tam Lietuvių Komitetui galimybės pasiūsti surinktus ir nupirktus daiktus veltui. Reikia dėlto juo stropiau subursti teikimui Lietuvos žmonėms paramos. Beje, kas liečia Russian War Relief, tulį žmonės negeral įstaiga supranta. Tai nėra rusų įstaiga; tai yra amerikinis komitetas; ir jis rūpinasi latviais, lietuviais, baltarusiais ir ukrainiais, kalbą rusais, nes šios tautos labiau nukentėjo būdamas arčiau Vokietijos. Taigi, net ir pats RWR taipjau šelpia Lietuvos žmones.

formacijų centro. Informacijos imta iš kokio "Arbeta-ren." Lietuvos laisvinimas toj "žinioj" (nacių propagandoj) vadinama "Raudonosios Armijos antru įsiveržimju į Pabaltij." Džiaugiamasi, kad -

Pasaukti karo tarnybon visi buvę Lietuvos kariuomenės karininkai ir puskarininkiai, jeigu jie yra gimę tarp 1815 ir 1924 metų.

Iš didelio entuziazmo matyti ir datos sumaišyta, jei būtų šaukiami gimę 1815 metais, tai reiktu keikti iš numirtųjų žmones ir statyti Hitlerio armijon.

1815 metais gimę yra prasmeni kareiviai kaip ir "Naujienų" redaktorius. Jis dar bent gyvas, o anie jau senai kapuose.

Tarybininkai renka iš Amerikos lietuvių pinigus ir už tai bruka jiems hitlerinį jovalą per savo misinformacijų biurą.

Laių Dirbtuvėms Reikia 30,000 Darbininkų

Ralph A. Bard, Laiyvno sekretoriaus pagalbininkas, skatina laiyno dirbtuvių bei kranto įrengimų darbininkus, taipgi Laiyvnui gaminančius privatiskus fabrikuos, bet dirbtuves dirbti ir dar dirbti, Jis pranešė, kad Laiyvno dirbtuvėms, ypatingai toms, kurios yra Ramiojo Vandenyneo parkraščiuose, dar trūksta 30,000 darbininku.

R. A. Bard prašo laiyno darbininkus tęsti savo darbą, nekreipiant dėmesio į kalbas apie taiką bei įvykius Europoje, ir parušti toki laiyną, kad galima būtų užpilti japonus bendra mūsų Laiyvno bei jo paruošėjū darbininkų jėga.

Anot R. A. Bard, tik su visiška Japonijos pergale pasibaigys gamybos mūšis, ir už metų nuo šios dienos Laiyvno dirbtuvėse dirbsią tiek pat darbininkų, kaip ir šiandien.

"Laiyvνας priklauso nuo jųsų. Mes žinome, kad jųs mūsų neapvilsite," pabaigė R. A. Bard savo atsiskaitimą j darbininkus. O.W.I.

formacijų centro. Informacijos imta iš kokio "Arbeta-ren."

Lietuvos laisvinimas toj "žinioj" (nacių propagandoj) vadinama "Raudonosios Armijos antru įsiveržimju į Pabaltij."

Pasaukti karo tarnybon visi buvę Lietuvos kariuomenės karininkai ir puskarininkiai, jeigu jie yra gimę tarp 1815 ir 1924 metų.

Iš didelio entuziazmo matyti ir datos sumaišyta, jei būtų šaukiami gimę 1815 metais, tai reiktu keikti iš numirtųjų žmones ir statyti Hitlerio armijon.

1815 metais gimę yra prasmeni kareiviai kaip ir "Naujienų" redaktorius. Jis dar bent gyvas, o anie jau senai kapuose.

Tarybininkai renka iš Amerikos lietuvių pinigus ir už tai bruka jiems hitlerinį jovalą per savo misinformacijų biurą.

Laių Dirbtuvėms Reikia 30,000 Darbininkų

Ralph A. Bard, Laiyvno sekretoriaus pagalbininkas, skatina laiyno dirbtuvių bei kranto įrengimų darbininkus, taipgi Laiyvnui gaminančius privatiskus fabrikuos, bet dirbtuves dirbti ir dar dirbti, Jis pranešė, kad Laiyvno dirbtuvėms, ypatingai toms, kurios yra Ramiojo Vandenyneo parkraščiuose, dar trūksta 30,000 darbininku.

R. A. Bard prašo laiyno darbininkus tęsti savo darbą, nekreipiant dėmesio į kalbas apie taiką bei įvykius Europoje, ir parušti toki laiyną, kad galima būtų užpilti japonus bendra mūsų Laiyvno bei jo paruošėjū darbininkų jėga.

Anot R. A. Bard, tik su visiška Japonijos pergale pasibaigys gamybos mūšis, ir už metų nuo šios dienos Laiyvno dirbtuvėse dirbsią tiek pat darbininkų, kaip ir šiandien.

"Laiyvνας priklauso nuo jųsų. Mes žinome, kad jųs mūsų neapvilsite," pabaigė R. A. Bard savo atsiskaitimą j darbininkus. O.W.I.

JIE SKINA KELIĄ Į LIETUVĄ

Rašo St. Rimantas.

Grupė mūsų kovojujų gyvenė svarbią mūsų gynybos linijoje aukštumą. Be pertraukos tratėjo jų sunkusius kulkosvaids, klodamas puolančius vokiečius. Bet staiga kulkosvaids nutilo. Atrodė, kad jis su visa tarnyba bus priešos minos sunaikintas. Laimei, tai nevyko.

Taikytojas buvo sunkiai sužeistas. O kulkosvaids pasiliko visiškai sveikas. Taikytojo padėjėjas, jaunesnysis seržantas Sirgetas, suteikęs draugui pirmąją pagalbą, užėmė jo vietą. Kas gal įsivaizduoti, kaip nudžiugo mūsų šauliai, išgirde vėl drasinantį kalbant kulkosvaids?! Ir dar labiau jie džiaugėsi, kai pamatė virstant juo taiklių kulkių pakirusiuos hitlerinius banditus.

Tačiau priešas pastebėję kulkosvaids ugnivietę. Netrukus jo minos krito aplink kulkosvaids. Kulkosvaids švilpė pro narsijų kulkosvaidsininkų ausis. Sirgetas drauge su šaudmenų tiekėju pagalba kulkosvaids pergabeno į naują poziciją. Netrukus kulkosvaids vėl kaleno savo pliniais dantiomis, siųsdamas mirtį puolančiam priešui.

Vokiečių puolimas buvo atmuštas. Dabar Sirgetas skubiai perrišinėjo* sužeistuosius, bet taip pat nuolat sekė priešą. Pastebėjęs taikinį, pūldavo prie kulkosvaidsio ir taikliu smūgiu priversdavo jį pasisilepti.

Kazys Sirgetas už karinius nuopelnus apdovanotas Raudonosios Žvaigždės ordinu. Mūsų daliniai puolė vokiečius. Naikindami priešo lizdus, mūsų pėstininkams kelią skynė artileristai. Bateriajoms buvo tikra rugiapitė. Visi stengėsi kuo greičiau ir kuo daugiau padėti puolantiems pėstininkams.

Jaun. seržantas Samošenkas savo pabūklį išvežė atvirov ugnivietėn ir šaudė tiesioginiu taikymu. Priešo sunkusius kulkosvaids, šaudė j puolančiosius, nutilo. Netrukus juo pabūklas išvedė iš rikuotės dar vieną priešo kulkosvaidsj.

Vokiečiai ėmė apšaudyti mūsų pabūklus iš savo artilerijos ir minosvaidsjų. Netoli sproges pirmos sviedinys sugadino pabūklį. Bet būtina reikėjo padėti mūsų pėstininkams, prispaustiems prie žemės.

Samošenkas gavo kitą pabūklį ir juo vyrai siūnčia vieną po kito sviedinys naikindami vokieškuosius grobikus. Išleki j orą prieš dengtas kulkosvaidszio lizdas. Sekėjas pastebi vokiečių kulkosvaidsius, pastatytus kaimo trobose. Taikiais šūviais Samošenko vyrai sunaikina šiuos taikinius. Pėstininkai lengviau atsikvepia. Priešo ugnis nusilpnėja. Netrukus ugnis įsiveržia j priešos pozicijas ir sunaikina ten pasilikusius vokiečius.

Puolančiuosius mūsų pėstininkus priešas apšaudė intensyve minosvaidsju ugnimi. Bet mūsų minosvaidsininkai greitai susekė priešą baterijų pozicijas ir atidavė j jas ugnį. Jiems vadovavo leitenantas Arlauskas. Apskaiciavimai buvo tikslūs, ir mūsų minos privertė vokiečių bateriją nutilti.

Buvo pastebėtas vokiečių sunkusius kulkosvaids, klūdęs mūsų pėstininkams puliti. Ir čia j pagalbą atėjo leit. Arlauskos minosvaidsžiai. Minos krito tiesiai j taikinį ir priešo kulkosvaidsis su jo tarnyba buvo sunaikintas.

Daug minų krito tiesiai j vokiečių apkašus. Vokiečiai, naikinantios mūsų artilerijos ir pėstininkų ugnies pirsterai, pradėjo trauktis. Mūsų pėstininkai persekiojo atsitraukiantį priešą, neduodami jam sustoti tarpinėse pozicijose.

Veik Armija.

Pirmoji Amerikos Moteris Garbės Kryžium Apdovanota

Lt. Kathleen R. Dial, armijos slaugė, iš Florence, Ala., užsitarnavo "Distinguished Flying Cross."

Lt. K. R. Dial šį aukščiausį kryžių apėliė už drąsų ir pasiryžusių darbą laike New Guinea įvykiuose. katastrofos orlaivio ambulansu, kur buvo 18 ligonių ir ji visus prižiūrėjo.

Šią žinią paskelbė OWI rugpjūčio 23 d. Amerikos moterys heroiskai moka veikti karo fronte.

Darbininkė.

Sen. Lucas Nusistatymas

SPRINGFIELD, Ill.—Illinois legiesierų konvencijų senatoriaus Lucas pasiskė pokarinio susitarimuo klausimais. Jo nuomone, taikai palaikyti būtinai reikia tarpautinės pajėgos, kuri būtų kontrolė visų pripažintuos tarpautinės agentijos.

Sen. Lucas sakė, kad pasaulini nerekia tarpautinės kalbėtvės, bet reikia pajėgingos tarpautinės organizacijos.

Kaik išsikėlė pietinėje Francziroje jankiai vašinasi svėžiasis vaisiais ir daržovėm. Kaip atrodo, šis laikmio neviensms užteko, nes pora karielių matyti nepaštenkinusių bežiūrint j valgančius savo draugus.

KELIOS ŽINUTĖS IŠ CLEVELANDO Miesto ir APIELINKĖS

CIO Unijos Metinis Piknikas.

Kas metais CIO parengia pikniką Labor Day, ir ta diena likosi kaip tradicinė diena. Bet šiais metais padaryta maža pakaita, vietoj Labor Day, dabar kalbamas piknikas įvyks rugsėjo 3 d. (sekmadienį), Picnic Ranch, 14300 Turney rd.

Clevelando Industrinių Unijų Tarybos prezidentas Richard E. Reisinger pareiškė, kad šio karo metu Darbo Diena bus daug geriau atžymėta, jei toje dienoje visi darbininkai dirbs ir pagamins daugiau reikmenų dėl skubensio karo laimėjimo.

Taigi visi lietuviai gerai įsitęmkyje, kad piknikas įvyks rugsėjo 3 d. ir būtinai pasistengsime jame dalyvauti.

Nereikia jokių priedų prie aukščiausių pasakytos minties, kad šio karo metu pats didžiausias darbas, tai juo daugiausia prigaminti karo reikmenų. Tokis unijų vadų nutarimas yra pilnai pagrįstas.

V-Day Norima Padaryti "Sausa"

Jau buvo rašyta, kad Clevelando majoras pasilė Miesto Tarybai, kad kuomet bus paskelbta, kad karas laimėtas, jog tą dieną neturėtų parduodami svaiginančių gėrimai.

Šį majoro sumanymą pilnai parėmė Miesto Taryba ir perdavė tą nutarimą teisių direktoriui Thomas A. Burke, Jr., kad jį įvykdytų gyvenime.

Istatyme arba patvarkyme sakoma, kada bus paskelbta, kad nauji Vokietija nugalėta, tai nuo to laiko paskelbti 24 valandas, jog jose nevalia parduoti jokių svaiginančių gėrimų. Visi "tavernai", kad būtų uždaryti, o bažnyčios būtų atidaros per 24 valandas.

Šį mūsų miesto majoro sumanymą užgyrė ir vertelę suvisvienijimo atstovas. Taip pat mano padaryti ir kiti apielinkės miesteliai.

Užgyrė šį klausimą ir CIO, Amerikos Darbo Federacija ir abelnai Centralinė Unijų Taryba.

Cuyahoga apskrificio V. of F. W. pilnai užgyrė tą patvarkymą ir pasižadėjo jį vykdyti.

Vienas kas metais į akis, tai kad tuojau prikerigiama bažnyčios. Reikiška, žmonės turės melstis per 24 valandas. Nežinia ar kunigai laikys mišias per visą tą laiką, ar ne. Jėgū dabar jie melstųsi iki karas dar nelaimėtas, tai būtų naudingiau, bet jei karas bus laimėtas, tai ko jie prašys savo maldose? Tiesa, galima dėkavoti dievui, kad laimėjome karą. Tačiau tie kunigai, ypač lietuvių, kurie nacizmą geriau turi prie širdies, negu demokratiją, jie turėtų melstis už nacių dūšias, kad jos nebūtų baudžiamos pomirtiniame "gyvenime" už išu-

dymą tiek daug nekaltų žmonių.

Suprantama, kad uždarymas svaiginančių gėrimų įstaigų yra geras dalykas. Kiekvienas žmogus galės blaivai tą džiaugsma sukurti ir apgalvoti ką jie turi daryti, kad daugiau pasulyje neįvyktų tokių skerdynių.

Gatvės Barnių Tragedija.

W. 25th ir West Side Auxilliary policmanas Walter Pieffer, 31 metų, tapo kišeniniu peiliu nudurtas. Ši tragedija įvyko ant 3062 Sackett ave.

Yra suareštuota vienas vyras ir moteris, kurie kaltinami žmogžudystėje. Kalbamas vyras padėtas į kalėjimą. Tačiau jis griežtai ginasi, kad jis nieko bendro neturi su žmogžudyste.

O moteris, Miss Della Nussbaum, likosi nuvežta į miesto ligoninės kalėjimą. Ji taip pat ginasi, kad ji nekaltai su žmogžudystėje.

Policija daro tyrinėjimus ir nori nustatyti kaltininkus.

Nužudytas policmanas gyvena po antrašu 3315 W. 25th st.

Reikia tikėtis, kad greitai laiku bus surasta tikrieji kriminalistai.

V. M. D.

Clevelando Majoras Sveikino Negrų Dentistų Delegaciją

Clevelande įvyko penkių dienų dentistų suvažiavimas. Negrai dentistai turėjo savo sesiją, kurioje dalyvavo majoras F. J. Lausche.

Kalbėdamas į delegatus majoras pasakė, kad jis norėtų, kad jo mieste visi negrai būtų drauginiai priimti be jokios rasinės diskriminacijos.

Taip pat jis gyrė negrus, kad jie šiame kare labai patriotiškai pasirodė. Priminė, jog buvo jausta nemaža diskriminacija prieš negrus ir kariškojo tarnyboje, bet nežūrint to, negrai pasirodė širdingai šalies ir žmonių teisių gynėjai.

Nacionalo Dentistų Susivienijimo prezidentas Dr. W. O. Clayton savo įžanginėje kalboje į 600 delegatų pasakė, jog pietinių valstijų "poll tax" įstatymas yra žalingas ne tik abelneje politikoje, bet ir sveikatingumo klausime.

Dr. E. W. Taggart iš Birmingham, Alabama, nurodė, kad pietinėse valstijose, kur didžiausia negrų diskriminacija, prisideda prie didžiausio nesveikatingumo. Jis sakė, kad ant 12,000 žmonių ten yra tik vienas dentistas. Tačiau, kad aptarnauti savo pacientus, vienas dentistas gali priimti į savo rastištes 5,000 pacientų į metus. Tas rodo, kad 7,000 pacientų, nežūrint kaip jiems reikalinga dentisto pagalba, negali jos gauti. Aišku, tokiame atsitikime reikėtų

Anglai ir amerikiečiai kareiviai Francūzijoje atydžiai klausosi francūzų kalbos pamokų. Einantieji pareigas aviacijos bazėse remonta lanko net 5 vakarus į savaitę, kad tik greičiau išmokus kalbą.

Ohio Valstijos Organizuoja Stiprus Veikimas už Išrinkimą Roosevelto ir Jo Šalininkų

Ohio valstijoje smarkiai veikia unijų atstovų sudarytas politinis komitetas. Daugiausia koncentruojama dabar veikti tarpe ūkio darbininkų, kurie vien rūpinasi rinkimų reikalu, o pas mus, tai net gerų prakalbų nesurenigama.

Visos organizacijos tuojau tuo reikalui turėtų susirūpinti ir stoti į darbą. Atminkime, kad lietuvių reakcinis elementas čia nesnaudžia, jie dirba dėl republikonų, klaidina mažiau patikintai prasiliavinusius lietuvius. Net vartoja tokią priemonę, būk jei išrinkis prieš šalies vairo reakcinis republikonus, tai jie atiduosią jiems Lietuvą.

Nors toks aiškinimas yra kvailas dalykas, tačiau neskaitančiam pažangų laikraščių ir nemusanančiam apie politiką, atrodo didelis dalykas.

Mes turėtume išaiškinti tokiems žmonėms, kad Lietuvos reikalus patys Lietuvos žmonės išsiriš, o mes turime išrūsti savo reikalus, kaip Amerikos piliečiai. Susirūpinkime rinkimų reikalui dabar—tuojau. Clevelando Lietuvis.

2,000 Youngstown, O., Karių Dalyvaus Balsavime

Youngstown, Ohio.—Dėka didelio darbo atlikimui CIO Politinio Veikimo Komiteto, gauta iš rinkimų boardo sutikimas, kad 2,000 karių, kurie išpildė balsavimo blankas, galės dalyvauti ateinančiuose prezidentiniuose rinkimuose.

Tūli reakcionieriai tuom buvo susirūpinę, kad perdidelis skaičius karių dalyvaus balsavimuose ir norėjo pastoti tam kelią. Jų visi bandymai nuėjo niekais. Balsavimo boardas paskelbė, kad tie kariai turės teisę

dalyvauti balsavimuose, kurie užregistruoti. Unijistė.

GORDON PARK HABBERDASHERY

Vyram, Vaikam Druabžiai, Skrybelės, Kaklaraiščiai, Ceverykai ir kt. apėrdalai už labai prieinamą kainą.

924 E. 79th St. (apačioj Liet. Darb. Svetainės) A. GREENBERG, Sav.

lykkloms pastatai, netaisyta tiltai.

Trumpai pasakius, per tą laiką nedaryta jokio remonto viešose vietose ir dėl to, tiek sutaupta pinigų.

Stojo į Darbą Daugiau Darbininkų

Karo industrijos darbininkų samdomo biuras praneša, kad liepos mėnesį pasamdyta naujų darbininkų į karo industriją 6,000.

Numirė Antanas Karpavičius

Rugpiūčio 18 d., mirė Antanas Karpavičius, sulaukęs 62 metų amžiaus. Gyveno Solon Rd., Bedford, Ohio.

Liko dideliame nuliūdime dukტė Zdanienė ir daug giminių bei pažystamų.

Velionis iš Lietuvos nuo Suvalkijos, Girliavos valščiaus.

Tebūna lengva jam šios šalies šalta zemelė. —Žilas Petras.

Karo bonus pirkę sustosime tik galutinai laimėję karą. Investuokite kiekvieną atliekamą dolerį į Karo Paskolos Bonus!

FRANK J. MADISON

CEVERYKŲ KRAUTUVE

Parduodu naujus ir taisau senus

359 E. Federal St.

YOUNGSTOWN, OHIO

Visko po Biskį

CLEVELAND, Ohio.—Karo Departmentas pranešė, kad šiomis dienomis likosi apdovanota garbės ženkla 10 clevelandiečių laktūnų už jų narsą.

Šiame narsuolių skaičiuje randasi ir lietuvis Lt. Edward Brazis, jo motina gyvena 2142 W. 95 st.

Priklauso didelis kreditas ir Marijonai Brazienė už išauklėjimą tokio puikaus ir narsaus sūnaus. Jis puikiai gina mūsų šalį ir visą žmonių nuo kruvinųjų fašistų.

Velinu geriausio pasisekimo Edwardui kovoje, nugalėti piktą priešą ir vėl laimingai grįžti pas savo motinėlę.

Majoro Patarimas Anglies Reikale

Clevelando majoras Lausche pasakė, kad šią žiemą bus daug geriaus su angliais. Numatoma, kad nebus trukumo, kaip kad buvo perėitą žiemą.

Vieną ką jis prašo, kad visi bandytų dabar nusipirkti anglies, nes šiuo laiku daug patogesnis atvežimas ir ne taip užimti anglies išvežiotojai.

Taigi visi pasirūpinkite anglies reikale—dabar.

Padaryta Nuostolių Už Apie \$550,000

Liepos 28 dieną įvyko didelė eksplozija, National Smelting Co., E. 140 st., su naikinta daug kariškos medžiagos, nuostoliai siekia \$550,000. Tačiau laimė, kad neužgauta žmonių.

Ohio Valstija Sutaupė 1 6 Mėn. \$135,000,000

Pranešta iš Ohio sostinės Columbus, kad laike 6 mėnesių sutaupyta \$135,000,000. Tas visas padaryta ne todėl, kad būta gerų taupytojų, bet kad karo metu atidėta motymas kelių, nebudavota mo-

dalyvauti balsavimuose, kurie užregistruoti.

PARYŽIUS, Rugp. 28.—Nepertraukiama trokų šerenga maistas gabenamas išlaisvintam Paryžiui.

Pirmasis trokų konvojus pasiekė Paryžių perėitį penktadienį.

Paryžium kasdieną bus pristatyta 2,400 tonų maisto produktų.

Medikamentus gabeną lėktuvais.

JOE A. BAGDONAS SIUVEJAS

Valome, Prosiname Taisome

ir Perdirbame

7901 Medina Ave.

Darbas pilnai garantuojamas

LESNIK CAFE

ALUS—VYNAS—LIKERIAI

Kepta Žuvis Penktadieniais

7401 Superior Ave.

B. RAUBA

Lietuvis Siuvejas ir Rūbų Valytojas

Sitūs darom ant užsakymo vyrams ir moterims vėliausios mados. Taipgi taisome ir dažome už prieinamą kainą.

1188 E. 79th Street

Dr. A. N. Berger—Dr. J. N. Simans

Optometristas

722 ST. CLAIR AVENUE, 13jimas iš E. 79th Street CLEVELAND, O.

TELEFONAS: HENDERSON 6150

PAUL'S TAVERN

Gardus Alus, Stipri Arielka ir Saldus Vynas. Žuvis kiekvieną penktadienį ir šokiai penktadieniais ir šeštadieniais. Atidaras iki 2:30 ryto, sekmadieniais atidarus nuo 12 naktinė.

6528 Superior Avenue

ROZE & POVILAS KUBILIAI, Savininkai

THE ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

COMPLETE HOME FURNISHERS

Speciale kaina kiekviena mėnesį ir lengvais išmokėjimais

7210 St. Clair Ave.

15428 Waterloo Rd.

HENDERSON 3417

Ivanhoe 5710

NIKODEMAS A. WILKELIS

Laisniuose Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

5202-4 Superior Ave.

HENDERSON 9292

KAI BŪSITE SCRANTON, PA.,

TAI UŽEIKITE PAS

P. Pėstiniką

BAR & GRILL

1027 West Greenwich Street Kampas North Main Street

Tik blokas nuo lietuvių bažnyčios prie 611 kelio, kuris eina

Telefonas: Scranton 3-9917

į New Yorką.

S. BERNOTĖNAS.

PUIKUS KOVOS DRAUGAS

1941 metų žiema... Mums, lietuviams, tik iš tėvų pasakojimų bei knygų girdėjusiems apie baltijos Rusijos šalčius, ji rodėsi įdomi...

Tuo metu aš buvau būrio vadu pulko mokykloje. Darbas virte virė: nei šalčiai, nei pūgos, gal net baisesnė nei vaizdavomės, neturėjo įtakos j mūsų karinį rengimąsi. Ir štai, viena karštą taktiką darbo dieną prisistato man naujai atvykęs karys. "Drauge vade, kovotojas Kudla atvykau jūsų žinion!"

Saldio gal buvo virš 30-ties; vis tik ne vieno kaktą dengė stambūs prakaito lašai, o pro šurkščią karinę milinę sunkėsi šilti garai. Pasukiniuoju bridu kovotojas Kudla. Įdėmiai stebėjau naujoką. Atrodė, kad jis vykdo tikrą kovos uždavinį: susikaupęs, sučiauptom lūpom, dvelkiančiom ryžtingumu, bent kiek palenkęs galvą, iš padilbų žvelgė juodomis, kokia tai liepsnele tvykančiomis akimis prieš save, sugrūbusiais delnais tvirtai spausdamas tik šiandien gautąjį šautuvą: visa jo išvaizda rodė, kad jis mintimis jau buvo vakaruose, kur virė žūbtūtinė kova už laisvą gyvenimą ar mirtį.

Prasidėjo užsiėmimai. Būrys, išsipykęs vilnin, puolė "priešą", įsitvirtinusių miško pakraščiu. Daugumai šioji tema nebuvo nauja. Ir vis tik geriausiai, mokamiausiai veikė kovotojas Kudla. Į jį žūrint, niekad nepagalvotum, kad tai tik mokamas pratimas. Kiekviename Kudlos judesy matėsi tiek nuširdamas stengimosi, ryžtės, veržlumo, jog nejuočiusis savuoju žvilgsniu nuskrisdavau miško pakraščio lyg norėdamas įsitikinti, bene ištikrųjį ten priešais.

—Ar tik neišsiners iš kailio,—Kudlos adresu drebtelėjo repliką kaimyninis kovotojas.

—Išsinersiu aš tau namuose,—pagalvočiau ir vėl įsisiurbčiau akimis į nuostabų naujoką, kurio savoje karinėje praktikoje nebuvo dar sutikęs.

—Valio-o-o-o!—sugriudė iš jaunų krūtinų: vyrai metėsi atakon. Kada iš arčiau pažvelgiau Kudlos veidą, jame pynėsi tikras jausmų mišinys: pagieža, neapykanta, ilgėsys ir dar kas tai, ko nebįstengčiau suprasti.

—Būsi geru vadu,—tariau Kudlai, draugiškai tekštelėjęs per petį.—Zalukas dar, o ne vienam mano vyrui parodė, kaip reikia mokyti.

—Pareiga,—tik tiek tetsakė.

—Būsi geru vadu,—tariau Kudlai, draugiškai tekštelėjęs per petį.—Zalukas dar, o ne vienam mano vyrui parodė, kaip reikia mokyti.

—Pareiga,—tik tiek tetsakė. Mūsų žvilgsniai susidūrė. Tylėdami žiūrėjome į vienas kitą. Jo akyse atsispindėjo tvirta valia, gal net doza atkaklumo: taip man tada pasirodė. Būrininkui įsakė vesti būrį, pats su Kudla ėjau užpakaly. Įstiklėjome. Patryniau, kad vaikystėje buvo laužta jo koja; nuo bent kiek didesnio nuovargio ima skaudėti, o dėl to ir šluobuoja.

—Bet tai menkniekis!... Tikėkite, drg. vade, kad aš našta jūsų padalinii nebūsiu... Kokie sunkūs žygiai bebūtų, išversiu!... Trokštu kovoti, kaip ir vi-

si! Dėl to juk, pagaliau ir išvažiavome iš Lietuvos,—įtikinančiai, lyg tai su baimė, kad aš tarpininkausiu dėl jo pašalinimo iš pulko mokyklos, kalbėjo man kovotojas Kudla...

Dienos bėgo... Bėgo nežinomybėn, mums palikdamas naujų ir naujų karinių žinių. Mano padalinio kariai, susispietę apie kovotoją Kudlą, pirmūną kari-niame pasiruošime, savo pavyzdžiu iškėlė būrį į pirmąją vietą. Nežinau, ar juto tai Kudla, bet jame aš mačiau vieną iš geriausių savo pagalbininkų: jam atėjus mano būrin, dirbti liko lengviau, o darbo rezultatai—nepalyginamai geresni pirmųjų dienų.

Kartą drg. Kudla pulko vadovybės buvo iškvietas į štabą. Nepamenu su koku reikalu pribuvau ir aš. Zodis žodin užsiliko atminty girdėtasis pašnekesys, būtent:

—Dienomis būsite skiriamas kuopos politinio vadovo pareigoms,—pranešė pulko komisaras kovotojui Kudlai. Per nelyg nenustebau išgirdęs savo kovotojo kalbą:

—Drauge komisare, leiskite iki galo iš-eiti eilinio kovotojo apmokymą... Leis-kite galutinai pažinti raudonarmiečių gyvenimą: tik tada aš jauisuos būsiąs tikrai geru politdarbuotoju!...

Ir vis tik Kudla pasiekė savo: dar ilgai jis kovotojų gretose plakė "koją", kartu su visais srėbė iš vieno katiliuko, o ne kar-tą ir su šluotvairė braižė kazemato grin-dis. Tai netrukė kovotojams justai jam tam tikrą pagarbą.

Pagaliau karinis kursas buvo baigtas. Kudlą paskyrė vienon kuopon politvado-vu, mane—paruošti pulko žvalgų būrį. Mano ausis dažnai pasiekdavo kovotojų kalbos, kad tokioj ir tokioj kuopoj yra "aukso politrukas". Prisipažinsiu, ma-lonu būdavo klausytis panašių kalbų, nes jos lietė buvusį mano padalinio žmogų, kurį aš mokiau; na, reikia pasakyti, iš ku-ro ir aš pats kai ko mokiausias. Retkar-čiai su juo susitikdavau, nors darbo ir aišės buvo... Nuolat linksmas, kupinas jėgų, energijos bereginti ir tave gerai nu-teikdavo, kokioje blogoje nuotakoje ne-būtuomei.

1942 metų vasarą, pareigos mus vėl ar-čiau suvedė: jis buvo paskirtas raitų žval-gų būrio politvadovu. O pėsti žvalgai ir raiti žvalgai—tai pulko broliai...

Dažnai sėdėdavome vakarais su drg. Kudla, manoj žemėkojoj prie išblykusios vilkakės (žibalinės) šviesos. Rengdavausi pats kitos dienos užsiėmimams, kartu pa-dėdavau ir jam; kartais visą pamišę, nu-klįsdavome mintimis į frontą, kovas su fašistais, niokojamą Lietuvą... Ne kar-tą pajusdavau jo balse nekantrumo gai-dele, kad perilgai čia jau sėdima, kad žmo-nes parengti ir būtų galima traukti ko-vo: jam ankšta buvo savy, dvasia veržėsi į vakarus... Tai—buvo bendras bruožas visam lietuviškajam junginiui: ir raudon-armiečiai, ir vadai,—visi troško kuo grei-čiau susiremti su priešu.

1942 metų žiema... Kai kam nieko šie žodžiai nesako; bet kovos dalyviui—jū nepamiršti! Šalčiai, šelstančios pūgos,—kaip šiandien prabėga per akis. Lietuviš-ku atkaklumu juda vora už voros pirmyn —į vakarus... Tai nuo šito momento prasidėjo kova lietuviu raudonarmie-čių... Kova už tai, kad kuo greičiau su-girginti su tikroju priešu—vokiškuoju fašizmu!

Smenga be krašto pabūklai, vežimai, klumpa arkliai, su jais ir žmonės. Atrodo, toliau nebepajudėti. "Tai štai kokia tik-roji Rusijos žiema," ne vienias pagalvo-ja. Bet nepalausti gamtos stichijai tary-binio kario, einančio tėviškės vaduoti: ge-ležinė valia, ryžtmė neša pirmyn plieno pabūklus, stumia vežimus, ne arklys rai-telį, ratelį,—arklį... Ir taip juda išty-susios voros, o nuo jų sklinda kokia tai didi, nepalaužiama jėga...

(Bus daugiau)

IS LOS ANGELES LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO DARBUOTĖS

Los Angeles, Calif.—Mo-terų Apšvietos Klubu susi-rinkimas įvyko rugpjūčio 10. d., pas Radienę. Narių atsilankė neperdaugiausia. Vienos aiškinosi, kad dirbo, kitos kitkuom užsiėmūsios. Tiesa, dabar yra prezerva-avimo laikas, vienk narės tu-rėty surasti ir susirinki-mams laiko nors vieną kar-tą iš mėnesio. Didensi susirinki-mai priduođa daugiau ener-gijos veikti.

Dabartiniuoju laiku mes stropiai rengiamės prie dviejų didžiulių parengimų.

Pirmas ir pats didžiau-sias, tai atsisbus rugsejo 17 d., North Star Auditorium, 1631 Adams Blvd. Į šį paren-gimą atvyksta iš tolimos Chicago dainininkės: A. Kenstavičienė ir K. Abe-kienė.

Sis parengimas yra ren-giamas Pabaltijos Tautybių organizacijos, kaip išreiš-kimui džiaugsmo, kad mūsų senoji tėvynė baigiama iš-laisvinti iš po nacių okupa-cijos.

Nereikia aiškinti, kad jis bus vienas iš didžiausių ir svarbiausių parengimų. Kas liečia mus kaip lietuvius, tai galime didžiutuotis, kad turėsime tokias gabias dai-ninkes, kaip Agotėlę Kenstavičienė ir K. Abekiene.

A. Kenstavičienė yra puik-čiausia dainininkė ir visi, kurie skaitote spauda, jau girdėjote apie jos gabumus. O ji pirmą kartą atvyksta pas mus. K. Abekiene jau girdėjome, tačiau ir ji per pastarąjį laiką ima pamokas iš gabios mokytojos A. Steponavičienės ir dar gražiau padainuos negu pirmiau, ta-čiau ir pirmiau puikiai dai-navo.

Taigi nei vienas nepraleis-kime progos nedalyvavę kalbamame parengime, kad nereikėtų per visą amžių gailėtis, jei nebūsime.

Antras parengimas, tai mūsų moterų klubo, kuris įvyks spalio 1 d. Sis parengi-mas bus tai paminėjusios tri-jų metų sukakties mūsų susi-organizavimo mūsų klubo.

Visi gerai žinote iš pra-ėities, kad jei moters ren-gima kokį parengimą, tai pu-blika visada būna puikiai pavaišinta.

Moterys moka prisitai-kinti prie karo aplinkybių, jos prirengia įvairių skanu-mynų valgiui ir gėrimui.

Turėsime gerą orkestrą šokiams ir bus vertingų daiktų laimėjimai.

Visas pelnas eis dėl nuo karo nukentėjusių žmonių. Sis parengimas įvyks taip pat North Star Auditorium. Būkite visi ir nepamirškite pasikviesti savo pažysta-mus.

Susirinkime nutarta pa-kaukti iš klubo išdo \$25 dėl Lietuvos žmonių nupir-kimui dovanų.

Kaip žinote, Lietuva veik-visa išlaisvinta iš nacių ver-gijos. Tačiau pastebėjusį spaudoje, kad naciai bėgda-mi iš Lietuvos viską griebė ir vežėsi, ko nesuspėjo iš-

vežti, tai naikino ir degino. Žmonės liko be duonos, dra-bužių ir daugelis be pasto-gės.

Siandien Lietuvos žmo-nėms reikalinga tuojautinė pagelba. O tai daug priklaus-mo mūsų, Amerikos lie-tuvių.

Moterų klubas tuom rū-pinasi kiek galėdamas. Šiuo tarpu nedaug turime išde-pinigių, bet ir tuos paaukau-jame. Tikimės atvykti turė-ti daugiau. Nes nėra abejo-nės, kad gerbiama lietuvių visuomenė mes širdingai pa-rems.

Po susirinkimo A. Radie-nė visas klubietes pavaišino su skaniais užkandžiais.

Po skanių vaišių klubie-tės sumetė aukų sekamai: Po \$1: A. Pukienė, A. Bernotienė, M. Bushienė, O. La-vaniėnė, E. Roman; po 50c.: N. Petruilienė, M. Levišaus-kienė. Viso sudėjo \$6.

A. Radienė nieko neėmė už maistą, tad minėta suma pinigų bus paaukota vėliau svarbiems reikalams.

Sekantis susirinkimas įvyks rugsejo 7-tą dieną, toj pačioj vietoj, kur seniau lai-kydavom, 246 So. Hill st., 1 val. po pietų.

Gerbiamos klubietės, ma-lonėkite nepraleisti šio susi-rinkimo, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti, taipgi nepamirškite naujų narių atsivesti.

Klubo Korespondentė.

Nevisi Kunigai Lygūs

Cleveland, Ohio. — Kuomet pasiekė žinios, kad Rumunija atsimetė nuo nacių ir pradėjo karą prieš nacius, tai Orthodoxo bažnyčios kunigas John Trutza džiaugsmingai sušuko,—kad tai geriausia ir vertingiausia žinia, kurią jis yra aplaikęs savo gyvenime.

Jis savo parapojonams sakė, kad jis buvęs gilniai įsitiki-nęs, jog jų senoji tėvynė atsimes nuo barbariškų nacių. Girdi:—Rumunija kaip šalis neturinti tokio palinkimo pavergimui kitų šalių, jog jai neturi nacių Vokietija.

Toliau jis džiaugsmingai aiškino, kad rumunai vėl sulauks žinių apie savo artimuosius iš senosios tėvynės ir galės džiaugtis laisvu gyvenimu.

Malonu, kad kunigas taip griežtai nusistatęs prieš fašizmą.

Kada mes lietuviai su-lauksime, kad lietuviški kunigai pasidžiaugytų, jog mūsų senoji tėvynė Lietuva bus apvalyta nuo nacių ir viso fašistinio brudo?

Daugelis iš jų džiaugsmingai sutiko nacių okupa-ciją ir didžiavosi fašistų mandrybėmis.

Katalikė.

Gandai Apie Paliaubas LONDONAS, Rugp. 28. — Daily Express pranešimu, Finlandija tuoj nusilenks Sovietų Sąjungai ir pasirašys mūsų paliaubas.

Dar Daug Darbo Prieš Akis

WASHINGTONAS.—Do-nald M. Nelson, Karo Ga-mybos Valdybos Pirminin-kas, neseniai kalbėdamas apie darbo jėgos padėtį, pa-reiškė, kad nuo pat Pearl Harbor įvykių didžiama Amerikos darbo visuomenės nuosirdžiai rėmė karo pa-stangas. Darbininkija sunkiai dirbo įtemptose sąlygo-s, nekreipdama dėmesio į nuovargį, kad sustiprintų ginkluotas pajėgas ir atvetų Jungtinės Valstijas ir jos sąjungininkus į pergalės kelia.

Bet nepaisant tų darbo laimėjimų, dar vis tebėra la-bai svarbių sričių, reikalaujančių daugiau pastangų pasekmingos invazijos iš-laisvinti Europai iš priešo nasrų tėsiumi. Dar trūksta sunkiųjų pabūklų, šaudmenų, bombų, radar, ginklų, sunkvežimių (trokų), tan-kių, statybos įrankių, padan-gų (taterių) ir medžiagos vos karo produkcijos dar-

karėvių palapinėms statyti. D. M. Nelson toliau tęsė, sakydamas, kad dar daug darbo turi būti įdėta, kad su kiekvienu mėnesiu turi augti gamyba iki pasiekus aukščiausio laipsnio, kurio laukia ateinantį lapkričio mėnesį. 1944 metų produkcijos planas reikalauja pilnos darbo energijos. Tauta nepakęs nukreipimo energijos kitur, karo pramonės sąskaiton.

Todėl, anot D. M. Nelson, priešais mus stovi intensy-bas. Kariuomenė nežino, kada ateis žlugimo dienos Vokietijai ir Japonijai. Viskas, ką kariuomenė gali padaryti, yra nepaliaujamai kovo-ti, iki priešio sumušimo dienos. Mums, namie likusiems, telieka vartyti karo pabūklų gamybą iki ji yra reika-linga.

OWI.

URBA Gėlininkas
Gėlių Mylėtojai, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams Papanoimams
4180 Archer Avenue
Phone: LA Fayette 5899

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUODIM VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPYCIOS Jūsų PATOGUMUI:
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GROVEHill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam stovui prielankus.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Ambulanso
Kopyčias Patarnavimas
Visose Miesto Dieną ir
Dalyse Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNS
Phones: Canal 2512 Comm. 5765 Pullman 1278
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419 TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVIČIUS
4548 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAŽEKA ir EVANAUSKAS
2319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1123 ir 1129

ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9961

Vaikų Paralyžiaus Pavojus Nepraėjo

Cook apskričio sveikatos komisinerius Dr. E. Piszczik praneša, kad vaikų paralyžiaus susirgimais pavojus nepraėjo.

Sios savaitės pradžioje paralyžiaus vienas ligonis numirė.

Chicago miesto sveikatos komisinerius Dr. Bunden sako, pasireiškia naujų susirgimų.

Lubinas Užmuštas, Kaminskas Sužeistas

Karo departamentas paskelbė 56 karo fronte užmuštų chiegiečių pavardes. Jų tarpe buvo paskelbta kario Edwardo Lubino pavardė. Jis žuvo Italijos fronte. Kario motina, Mrs. Paulina Lubinas, gyvena 4405 So. Fairfield ave.

Taipgi Karo Departmen-

Po Karo Žmonės Labiau Dėmesis Radijo Programais

National Association of Broadcasters konvencijoje, kuri dabar vyksta Palmer House, buvo patiekta įdomus raportas apie radijo pramonę.

Susivienijimo prezidentas Ryan sako, jog dabar yra tokių pagerinimų radijo srityje, jog stebėtis reikia. Tačiau per anksti tą visuomenei skelbti.

Iš to jis daro išvadą, kad kur kas daugiau žmonių klausysis radijo programų po karo, nes jie bus daug įdomesni už dabartinius.

Zinoma, Ryan turi omenyje televiziją, kurios plotė laikė karo buvo sulaukta. Tas praneša, kad yra sužeistas jūreivis Bernardas Kaminskas. Jo tėvai gyvena 1605 Taft st., Gary, Ind.

Steponavičienės Merginų Choras Dainuos Grant Parke

Šiandien Vakare Jos Dainuoja Calumet Parke, Roselande

Steponavičienės Merginų Choras, kuris daug kartų pasižymėjo puikiu dainavimu, ateinantį penktadienį dainuos Band Shell, Grant Parke.

Tas pats choras šiandien vakare dainuos Calumet Parke, Roselande.

Rugsėjo 1-ą, 8 val. vakaro, Chicago chorų susivienijimas duos programą Grant Parke, Band Shell vietoje. Pirmiausia dainuos kiekvienas choras paskyrai, o paskui visi daikte.

Steponavičienės Merginų Choras numatytas programa paskutinis prieš tai, kai

80 Metų nuo Įvedimo Gelžkelio Pašto

Užvakar paminėjo 80 metų sukaktį nuo įvedimo traukinių pašto. Paštas turi skyrių, kuris tvarko persiuntimus traukiniais. Šisai skyrius suvaidino labai didelę rolę patarnavime spaudai. Mrs. W. T. Chester, pirmo traukinių pašto viršininko anūkė, buvo garbės viešnia iškilmėje. George B. Armstrong buvo to skyriaus įsteigėju.

Nejudomo Turto Perlaidos

Per metus laiko Chicagoje nejudomo turto perlaidų buvo padaryta už \$340,000,000.

visi choralai išstos bendrai dainuoti.

Programo pildyme dalyvaus pagarsėjus dainininkė Naomi Cook.

Pradėjo Darbą American Steel Foundries Įmonė

American Steel Foundry įmonė, kurios išbudavojimas lėšavo \$26,000,000, buvo uždaryta per tris mėnesius. Po tos pertraukos ši įmonė, kuri randasi East Chicago, Ind., pradėjo veikti.

Dirbtuvė pradėjo veikti su 358 darbininkais. Kad galėtų duoti pilnų spartumų produkcijai, tai plieno lakštų gaminiui dirbtuvei reikia 2,000 darbininkų.

Laivakroviam Atsakė Pakelti Algas

International Longshoreman's Association (ADF) skyrus pareikalavo, kad darbininkam pakelti algas. Reikalavimas paliečia 300 žmonių. Nori, kad pridėtų po 15 centų per valandą prieš dabar gaunamų algų.

Laivakrovių reikalavimą paėmė pasvarstyti Karinė Darbo Taryba. Po apspasvartymo darbininkai reikalavimą atmetė, nepakelsi algų.

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Res. Tel. LA Fayette 0094
Jeiŋu Neastillepia —
Saus KEDZIE 2 28 8
VALANDOS:
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 val. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak., šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAUKIA
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8
Pirmadieniais tik 2 iki 4.
Sventadieniais 11-12

Dr. Strikof'is

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sekmadieniais pagal sutartį

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutartį

Dr. Bertash

756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Dr. A. K. Butko

LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Dr. C. Z. Vezel'is

DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryto iki 8 vak. Trečiadienį susitarus

Dr. Marjan S. Swiont

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro
Residencijos PORTSMOUTH 6616
Ofiso LA Fayette 6863

Dr. J. S. O'Connell

DENTISTAS
135 S. State St. DE A. 2669
6259 S. Halsted St. WEN. 7648
4635 N. Broadway. LON. 7179
4111 W. Madison St. KED. 4035
8314 S. Cottage Grove Ave. FAI. 8463
Ant išmokėsių, jeiŋu norima.

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akininkų Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akininkų Dėklas,
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT

(NURKAITIS)
Pritaiko atsakom-
mingal ašinius
už priemonas
kaing ir ant len-
g v ŋ išmokėji-
mų.
CALumet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!

Permainytas Vardas ir Adresas
MONARCH
LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

RADIJO PIKNIKAS

Nedėlio j, Rugsėjo 3 d. JUSTICE PARKE

ARCHER IR KEAN GATVES, JUSTICE, ILL.

Puikų Meninį Programą Pildyti Užkviesti Penki Choralai. Sokiams Grieš Pirmaklasė Orkestra. Žaislai—Pasivaišinimas—Susipažinimas

Visus Užkvičia

LIETUVIŲ KULTūros IR MENO KLIUBAS

KLAUSYKITES MŪSŲ PROGRAMŲ ANTRADIENIŲ VAKARAIŠ NUO 7:30 IŠ STOTIES WGES

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIES ATMINČIAI MŪSŲ MIELO TĖVELIO IR VYRO MOTIEJAUS DOBILŲ GYVENO ROYALTON, ILL.

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio (August) 30 diena, 1943 m., sulaukęs puošni amilans. Gimė Lietuvoje. Šitoms kaime, Pa-
mumės parapijoje, Suvalkių rėdyboje. Palaidotas rugsėjo 3 d.,
Royalton, Ill., kapinėse.

Puikio didellame nuilūdimė moterj Stela, du sūnus: Jona ir
marčia Lina, Petra ir marčia Ona; Petras tarnavo oro jėgų sky-
riuje; dukterj Ona, žentą Juszą Kedubek, du anūkus, gimines ir
drangus.

Velionie priklausė prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo
80-ies kuopos ir United Mine Workers of America.

Išskis, mielas vyre ir tėveli, šios laisvos šalies žemėtoj, ir laukie
mūs ateinai!

Nuiliūde liūka:
**MOTERIS, SUNAI, DUKTĖ, MARČIOS, ZENTAS
IR ANURAI**

Nauja Užėiga Bridgeporte
Tel. Victory 5736

GRABER TAVERN
535 W. 32nd St.
Geriausias Alus, Vynas, Degtinė ir
Kiti Gėrimai.
J. & J. GRABER, Sav.

RAKSON'S TAVERN
3212 SO. HALSTED STREET

Nauja, Smagi UŽEIGA
BRIDGEPORTIECIAMS

Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir
Likeriai. Atsilankę pasitrenkinti mu-
su patarnavimu.

Ign. Ragalinskas, sav.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS
PADAROME KAIP NAUJUS
25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų patijų pa-
dirbtai parlor se-
tai su springalais,
arba įsų senas
sotas ar matrasas
perdirbtas ir pa-
darytas taip
kaip naujas. Ant
visko sutuopysite
25 nuolūmūšius —
FEBRUARY IR
MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 W. ROOSEVELT ROAD

SEKMADIENI VISI KELIAI VES Į LIET. KULTŪROS IR MENO KLUBO PIKNIKĄ

Šį sekmadienį, rugsėjo 3-ą, bus labai gražus piknikas Justice Park darže. Jį rengia Kultūros ir Meno Klubas, kuris kas antradienio vakarais duoda programą iš WGES stoties. Tai ne pelno ir ne politikos, o grynai kultūrinė organizacija. Klubiui rūpi kelti lietuvių kultūrą, padėti jauniems talentams siekti plačiau ir meno sritis.

Sekmadienio piknikas yra rengiamas tuo tikslu, kad palinksinti publiką ir padaryti keletą desėtyk dolelių pelno programų davimui radijo bangomis.

Šiam kilniam darbui kiekvienas geros valios lietuvis prišaras. Pritarimas geras dalykas, bet reikia ir aktyvės talkos. O tą aktyvę talką jūs galite suteikti savo dalyvavimu ateinantį sekmadienį Justice Parke.

Apart bendrai smagus pikniko bus gražus programos. Dainuos LKM Choras, vadovaujamas Anna Petrušenienės; ir Moteryų Kultūros

Klubo Choras, vadovaujamas Alice Steponavičienės. Dar reikia ir tas priminti. Ateinančio sekmadienio piknikas bene bus paskutinis pažangieji lietuvių didelis piknikas šį sezoną, išskyrus Cicero' Lietuvių Liuosybės namo pikniką, kuris bus savaitė vėliau.

Taiigi rugsėjo 3-čią visi skaitlingai rinkimės į gražų Justice Park daržą atsiveikinti vasaros sezono parengimus. Tuojau teks gyzyti ir svetaines.

Kultūros ir Meno Klubu komitetas pasitiki Chicagos lietuvių publika, jog su komiteto ko-operuos, skaitlingai dalyvaus klubo pažmonyje.

Kviečia Komitetas.

Drąsus Chicagietis Lietuvis Jūreivis

CHICAGO, Ill. — Šiomis dienomis A. Kubiliūnai, 6734 So. Claremont St., gavo žinią, kad jų sūmus jūreivis Algirdas (Fireman First Class), buvo pagerbtas mūsų ir Aliantų Pacifiko Laivyno viršininko Adm. Nimitz. Jis rekomenduotas specialiai citacijai ir duota leidimas nešioti Laivyno specialis pagerbimo ženklas už jo drąsų išpildymą pavojingų pareigų Solomone salogse, kai ten ėjo dideli ir baisūs mūšiai.

Jūreivis Algirdas ir trys jo jūreiviai draugai buvo paskirti priplaukti prie vienos salos mažame laivelyje, kad kaip nors pristatytų labai reikalingos amunicijos dėl mūsų karių. Nežitūrint labai smarkios japonų kanuolių ugnies, jie pristatė ir iškovė amuniciją, kur reikėjo. Gryzdami atgal su laiveliu parvežė sužeistų karių. Po šio drąsaus, heroiško žygio, padaryto per audrą šovinių ir kulky, sugryžo sveiki ir paskirtą vietą.

Jūreivis Algirdas dar tik 20 metų ir nuo įsirašymo į laivyną dar nėra buvęs namie. Jau 18 mėnesių kaip tarnauja Pacifiko vandenynė. Algirdas, taipgi, yra gimnainis vilniečių Gvergydžių š Benton, Ill., sesers sūnus.

Garbė tėvams! Aš nuo savęs linkiu Algirdui nugalėjęs priešus ir po neilgo laimingai grzyti į namus.

Mainierio Duktė.

Cicero Žinios

Lietuvai Pagelbos Teikimo komiteto susirinkimas įvykis ketvirtadienį, rugpjūčio (Aug.) 31 d. Kadangi jau beveik visa Lietuva išilvinta per Raudonąją Armiją ir lietuvių dalinius iš priešpaudos kruvinų Hitlerio nacių, tai jau pagelbos teikimas yra galimas tiesiai į Lietuvą per Russian War Relief.

Mes, Ciceros lietuviai, per mūsų pagelbos stotį, kuri randasi Liuosybės svetainėje jau dikčiai pasitūmėme įvairių drapanų ir kitokių daiktų Lietuvon. Taiigi dabar, kuomet jau tiesiai galima siųsti daiktus Lietuvon, tai dėl geresnio suorganizavimo pašalpos darbo įvyks susirinkimas ketvirtadienį, 31 d. rugp., 7-30 v. v., Liuosybės svetainėje.

Turėsimė gerą kalbėtoją tame susirinkime "Vilnius" redaktorių L. Pruseiką, kuris kalbės apie Lietuvos šelpimą ir kitus šių dienu klausimus. Visi organizacijų valdybų nariai ir šiaip lietuviai, kurie atjaučiate vargus mūsų brolių ir seserų išvargintų per nacius Lietuvoje, kviečiame atsilankyti rugp. 31 d., Liuosybės salėn.

Lietuvai Pagelbos Teikimo Ciceros Komitetas

M. Butvila
J. Staskus
J. Stulgaitis.

Lietuvių Liuosybės Namu Bendrovės Direktorių Atydai!

Specialis direktorių susirinkimas įvykis trečiadienį, rugp. 30 d., savoje svetainėje, 8 v. v. Reikalas, tai priširngiamis prie Bendrovės pikniko rugsėjo (Sept.) 10 d., Liberty Grove. O antra, tai dekoruotojas svetainės V. Žickus prirengs spalvas pentavimui svetainės. Visi direktoriai dalyvaus.

Valdyba.

Milton S. Mayer Susilaukė Naują Nesmagumą

Pirmiau Milton S. Mayer turėjo nesmagumo dėl vengimo karinės tarnybos. Vėliau jis buvo kaltinamas kaip po anti-semitas, su fašistuojančiais palinkimais asmuo.

Dabar prieš šį poną žmona išklė persikūrė bylą. Kaltina jį nuo jos prasibalinimė.

Milton S. Mayer yra Chicagos Universiteto samdinys.

Kongresmano Church Pošnekis su Hillmanu

Iš Evanstono yra atstovas kongrese pavardė Church. Jis čia žinomas, kaip reaktivinkas ir nepalankus darbininkų reikalams.

Kongresmanas Church paėmė paklausinėti Hillmaną, kuris yra pirmininkas CIO Politinės Veiklos Komiteto, Hillmanui primesta, būk jis vartojas komunistinius metodus. O kokie tie metodai? Na, darbo unijos mato reikala padarbutu, jog būtų išrinktas Rooseveltas 4-tam terminui ir išrinktas j vice-prezidento vietą Trumanas.

Kiekvienam reaktivinkui labai nepatinka tas, kad darbo unijos pradėjo rūpintis politiniais reikalais. Politikieriai, kurie dažnai veikia prieš darbininkus, mano, jog politika tai jų dalykas. Darbininkai turi priimti ką jie daro.

Žinoma, Hillmanas nenusigando Church paklausinėjimo, o pasakė jam, kad unijos turi teisę veikti politiko ir veikti taip, kad tokie politikieriai, kurie eina prieš liaudies reikalus nebūtų išrinkti.

Matyti kongresmanas Church jaučia, kad jis, būdamas kongrese, netarnavo žmonių reikalams. Jis dirbo savanaudžių interesams, tai bijosi to veikimo, kuriam vadovauja Hillmanas.

Kunigas Ragina Kapitalizmą "Susitvarkyti"

Kapitalizmas turi susitvarkyti ir lai nemano grzyti prie gaurotojo individualizmo, sako kunigas Gerald O. McDonald, Jezuity Instituto socialinių reikalų vedėjas.

"Jeigu po karo kapitalizmas norės laikytis žiaurus išnaudojimo, tai gali būti blogai, nes žmonės reikalauja ne tik ekonominės, bet politinės ir visuomeninės demokratijos," sakė kunigas.

Toliau tas kunigas savo nuomonei dėstė, jog šios šalies gyvenimas turi taip susitvarkyti, kad žmonės turėtų daugiau ekonominių teisių.

Jeigu išplėsimė žodį "ekonominė demokratija," tai pamatysime, kad nieko neškiris nuo kito žodžio—turėti teisę į gyvenimui reikalingus daiktus. Tuomet patalika tik vienas žingsnis iki kolektyvei sistemai.

Kunigas McDonald labai gražiai atsiliepė ir apie neigę lygias teises:

"Žmonės turi visokių teočių apie rasinę neapykantą. Bet trumpai pasakius, tai baimė, kad jeigu negerus ims samdyti, gali jų algos nukristi, patys gali netekti darbo. Išrisūs šį klausimą, kad dėl neigę samdymo algos nesumažės ir darbu bus visiem, rasinė neapykantą greitai imtų nykti."

Tai platus ir teisingas padėties apibudinimas: darbdaviai naudoja rasinę neapykantą pelno tikslais.

Miesto Taryboj Ginčai Del Šunų

Vakar Miesto Taryboj buvo baubimų ir plojimų aplausinėjant kodeli šunys pavartojami medikaliams reikalams.

Ginčas ėjo tarpe mokslininkų, kūno sudėties tyrinėtojų ir tų žmonių, kurių jausingumą išbudino Hearsto spauda. "Kaipgi galima šunelio kūną paimti ir tyrinėti," jie sako.

Mokslas daro tyrinėjimus ant gyvulių, o paskui pritaiko vaistus žmonių gydymui. Mitingas teisėi keturias valandas. Liūdyti stojo tokis žymus mokslininkas, kaip generalas G. F. Lull, šios šalies armijos chirurgas. Taipgi liūdyjo Dr. A. J. Carlson, Dr. Wakerlin ir Dr. Moore.

Dalykas yra tokis. Hearsentino tipo jausingosios "leidės" emė protestuoti kam šunys pavartojami medikaliams ir chirurgiškiems tyrinėjimams.

Veikiausia tos ponutės būtų nieko nesakusios jeigu kokio savurgasio žmogaus kūnas būtų buvęs pavartotas.

Po karštų diskusijų, po baubimų ir plojimų dalykas paliktas sveikatos komisijai spresti.

DRĄSI RASTININKĖ

Mrs. L. Holtzman, 33 m., nežitūrint bandyti grąšiniui, telefonu pranešė policijai apie užpuolimą ant Towner Currency Exchange, 2752 Southport ave. Rastinėje buvo \$3,000 pinigų.

Kada pėliskai pajuto, kad jau policijai pranešta, jie spruko lauk iš rastinės nieko nelaimėję.

Kaltina Policistą Vagystėj

E. Fontaine, 49 m., kaltinamas pavogime moteriškų drapanų už \$80.

Kaltinimą prieš policistą padavė Abbott Jabrin. Sako, kad ne tik drapanų policistas paėmė, bet ir \$30 pinigų.

Policistą Fontaine suspendavo ir tyrinėja.

JOS. F. BUDRIK

Inc.

3241 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Tel. CALUMET 7237

Didelė krautuvė Rakanų, Jewely, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departantai po vienu stogu.

Budriko Radio Valandos:

WCFL—1000 K.
Nedėlios vakare nuo 9:30
WHFC—1450 K.
Ketvergo vakare nuo 7:00

Misevičius Sužeistas

Jūreivis Mysiewicz-Misevičius sužeistas, praneša Karo Departmentas. Jo motina gyvena 2902 E. 78th st.

Taipgi sužeistas Marcinkiewicz. Jo motina gyvena 3534 W. Diversey av.

Karo Departmentas pranešė, kad žuvo leitenantas Carroll Binder Jr., "Daily News" redaktorius sūnus.

Jis atliko šešioliką žygių, orlaivinių atakų ant Vokietijos.

WASHINGTON, Rugp. 29.

Izdymo alkoholinių taksų skyrius praneša, kad liepos mėnesį susėkta 630 slaptų bravorėlių, gaminusiu mėnšainą.

Anna-James Tavern
3415 So. Halsted St.

Kingsbury Alus Geri Cigarai
Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVICIA
ir
ANNA BAGDONAS, Sav.

Pranešimai iš Kitur

ROCKFORD, ILL. SPAUDOS PIKNIKAS

Dienraščio "Vilnius" nandai piknikas įvykis nedėlio, rugsėjo (Sept.) 3 d., Cherry Valley Dam, ant Kishwaukee upės. Pradžią 10 val. ryto. Bus geras Programas. Demoralizaci orkestra grieš lietuviškai ir angliškai sekimas.

Kviečiame visus atsilankyti. Bus gerai kalbėtojai ir choras. Skambis užkandėliai, gėrimai ir ceras. Likas visiem.

(30c2)

Komisija.

RACINE, WIS.

Dieg. Brolių ir Seserų Savitelpo Draugija rengia pikniką nedėlio, rugsėjo (Sept.) 3 d., Pierce Wood Park, Racine, Wis.

Komisetas pažada atsilankiusiems geras alkus. Sėkėjimas bus gera muzika.

Pierce Wood Park randasi 4 bloki ant West nuo Taylor Ave. ir North Shore geležniuko, važiuojant Pierce Boulevard.

Sirdingai atkviečiame visus ir visus.

Komisetas.

PITTSBURGH, PA.

Pagelbikime Lietuvos Žmonėms LDS 160 pl. rengia išvaivaimą nedėlio, rugsėjo (Sept.) 3 d., EHRLEER GROVE, Franklin, Pa. Vieta labai puiki. Lietuviams žinoma ir laikas parankus—dienas prieš Labor Day. Gausime linksmi pasidėkiti prie Alberto Sharp's orkestruos.

Visas pelnas skiriamas Lietuvos Žmonėms nukentėjusiems nuo fašizmo. Atsilankydami pasilinksminimė ir kartu susilpėsimė Lietuvos Žmonėms.

Vaižiuokite 88-tu keliu iki Emmaus, Pa.; privaiviaus pirmą Red Javies—Camp Horn Rd., sukite į dešinę ir vaižiuokite priilankant keturiškos krypties iki Bellevue Garden ir sukite į dešinę, vaižiuokite iki pikniko vietos.

CLEVELAND, OHIO

Amerikos Lietuvių Moteryų Klubu rengiamas mėnesinis susirinkimas įvykis ketvirtadienį, rugpjūčio (Aug.) 31 d., 7:30 val. vakaro, Brown and Cafe svetainėje, 967 E. 79th St. Visos narės malonkėite atsilankyti ir namų zonas atstiekti. Jau artėja Hemo sezono ir laikas prie jo rengtis.

(20c)

K. R. Pirmininkė.

Vietiniai Pranešimai

CICERO

Cicero Moteryų Klubu ir Choro narės susirinkimas įvykis ketvirtadienį, rugsėjo 6 d., 7:30 val. vakaro.

Kartu mėsindis Darantė Yuden sugyzi ir vėl mokytis mėsindis. Ede Pasaitė.

ROSELAND

R. L. Kultūros Klubu visotinis narių susirinkimas įvykis ketvirtadienį, rugsėjo (Sept.) 3 d., 7:30 val. vakaro, savoje svetainėje, 16413 So. Michigan Avenue.

Visi nariai malonkėite atsilankyti, nes turime daug sverbių reikalų.

Po susirinkimo turėsimė žurumburum.

(30c2)

Sekretorius.

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

MOTERY—MERGINŲ
PATYRIMAS NEREIKALINGAS

Mums Reikalinga:

- PUNCH PRESS OPERATORKŲ
- ASSEMBLERS
- SORTERS

Mes Jus Išmokinsime — Lengvai Išmoksite

CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.
1301 Elston Avenue

PULLMAN AIRCRAFT

Reikalauja

- Paint Helpers
- Sheet Metal Darbininkų
- Storehouse Motery
- Stock Fillers
- Dženitorų
- šlavėjų

GERA MOKESTIS

6 Dienas Savaitėje

100% Karinis Darbas

Employment Ofisas Atviras nuo 8 Ryto iki 4 Popiet

PULLMAN STANDARD CAR MANUFACTURING CO.

AIRCRAFT DIVISION

900 E. 103rd St.

Reikia Merginos Superintendento Ofisui

Abelano Ofiso Darbu

Turi Mokėti Typing; Shorthand Nereikalinga;

48 Valandų Savaitė;

Laikas ir Pusė virš 40 Valandų;

Apmokame Atostogas Išdirbusiems 1 Metą

ATLAS BOXMAKERS
2555 W. Diversey

MOTERY

Nereikia Turėti Patyrimo.

PRIE ASSEMBLY IR MAŠINŲ DARBO

KELLOGG

Switchboard & Supply Co.

6550 S. CICERO AVE.

AUTO—TRUCKS—MISCELLAN. Automobiliniai ir Trokai Bendrai

MOKES AKČIAUSIA KAINA už įvyk karą, neatšivėjęsiant 1 j sekmą arba stovj. Paaukėite SAG-inaw 4884. Mes palinsimė.

ALIEJINIS VARTOTOS VIRTU-EB pelius gerame stovyje parvežda nubrauziai. 3110 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE

Geras Namas Gyvenimui arba pasidarymui pelno: 8 kambarių mūrinė rezidencija. 4 dideli miegūniai; karto vandeniu šiluma, stokeris, dideli užpalkiniai gluzuoti porčiai; 2 kary garduzius, arti McKinley Park, 8624 S. Hamilton Avenue, Lafayette 2465.

Jūs galite pagelbėti Amerikai simbolizuoti galinčiausią armiją sumušimui fašizmo regulariai pasipirkdami Jungt. Valst. Karo Bondus ir Stampų.

HELP WANTED—MEN
HELP WANTED—WOMEN

REIKIA DŽENITORŲ IR DŽENITORKŲ

Turime Keletą Gery Vietų

Reikalinga Patyrimas

CHICAGO TITLE & TRUST CO.
69 W. Washington St.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA

3137-37 S. Halsted St. VICTORY 6172

VALDYBA IR DIREKTORIAI:

GEO. M. CHERNAUSKAS, Pirm.
JONAS JACKA, Vice-Pirm.
A. KAULAKIS, Rašt.
JOE BALCHUNAS, Išd.
AL. LELIKAS, Koresp.
J. P. VARKALA
P. P. KILIS
PAUL PETRAITIS
R. IVASKIEWICH

AUDITORIJOS TAVERN

dabar yra Direktorių tarakoma, todėl norintys rėnduoti Auditoriją kreipkitės į Auditorijos Tavern, 3137 S. Halsted St., arba Telefonuokite VICTORY 6172.

Jeį pasipirkę Karinės Paskolos Boną greitai į išmainsys į pinigus, tik pats save nusiškraus.